

RZECZPOSPOLITA POLSKA

PROKURATOR GENERALNY

PG VII G 023/48/10

Do druku nr 3187

Warszawa, dnia 8. 07 2010 r.

Pan

Lech Czapla

Szef Kancelarii Sejmu

W odpowiedzi na pismo z dnia 25 czerwca 2010 r., nr GMS-WP-183-102/10, przy którym przekazano senacki *projekt ustawy o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego*, w celu wyrażenia opinii w trybie art. 3 ust. 1 pkt 9 *ustawy z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze* (Dz. U. z 2008 r. Nr 7, poz. 39 z późn. zm.), uprzejmie przedstawiam następujące stanowisko.

Projekt jest następstwem realizacji wskazań Trybunału Konstytucyjnego, zawartych w postanowieniu sygnalizacyjnym z dnia 9 listopada 2009 r. sygn. S 7/09 (OTK-A 2009, Nr 10A, poz. 154), a zawarta w nim regulacja wprowadza możliwość zaskarżenia, do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego, decyzji sądu o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, podjętej w następstwie uwzględnienia zażalenia prokuratora na odmowę zastosowania tego środka przez sąd pierwszej instancji. Proponowane rozwiązania pozostają w zgodności z tendencją widoczną w orzecznictwie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a także wpisują się w linię orzecznictwa Sądu Najwyższego, dopuszczającą możliwość kontroli odwoławczej postanowień o zastosowaniu tymczasowego aresztowania, wydanych przez Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym, czy też w postępowaniu w przedmiocie wznowienia postępowania.

Z uwagi na powyższe kierunek postulowanych zmian w przepisach *ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego* (Dz. U. Nr 89, poz. 555 z późn. zm.) zasługuje na aprobatę.

Przedłożony do oceny *projekt* nasuwa jednak pewne wątpliwości natury legislacyjnej, w kontekście zgodności z przepisami *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”* (Dz. U. Nr 100, poz. 908).

Zauważyć w szczególności należy, iż sposób sformułowania projektowanej zmiany zakłada wewnętrzną spójność nowelizowanego art. 426 k.p.k., który w powiązaniu z art. 425 § 1 k.p.k. konstruuje jedną z podstawowych dla polskiego procesu karnego zasad - zasadę dwuinstancyjności postępowania karnego.

Obowiązujące przepisy art. 426 k.p.k. skutkują odmiennym traktowaniem orzeczeń zapadłych na skutek odwołania (art. 426 § 1 k.p.k.) - zasadą ogólną jest ich niezaskarżalność, oraz innych orzeczenia sądu odwoławczego, takich które wydane zostały przez sąd odwoławczy, ale nie w rezultacie rozpoznania środka odwoławczego, lecz w toku postępowania odwoławczego (art. 426 § 2 k.p.k.) – zasadę stanowi tu również niezaskarżalność, a zaskarżalność jest ustawowym wyjątkiem. Owe „ustawowe wyjątki” wymienione zostały w art. 426 § 3 k.p.k.

Zaproponowana przez projektodawców rekonstrukcja art. 426 k.p.k., polegająca na rezygnacji z dotychczasowego, odmiennego traktowania orzeczeń, które zapadły na skutek odwołania, i orzeczeń zapadłych w toku postępowania odwoławczego, wydaje się być błędem legislacyjnym. Tak bowiem skonstruowany przepis traci swoją czytelność i wewnętrzną logikę. Brak jest w nim jednoznacznego określenia zasady rządzącej postępowaniem odwoławczym, a w oderwaniu od uzasadnienia *projektu* zmiana ta może być odczytywana jako otwierająca drogę do daleko idącej modyfikacji postępowania odwoławczego.

Tymczasem zakres zmian, który realizowałyby wskazania Trybunału Konstytucyjnego, zawartych w przywołanym powyżej postanowieniu sygnalizacyjnym, ogranicza się do potrzeby uregulowania zaskarżalności wyłącznie jednego rodzaju orzeczeń w postępowaniu odwoławczym – postanowień o zastosowaniu aresztu tymczasowego przez sąd odwoławczy, uwzględniających zażalenie prokuratora na odmowę tymczasowego aresztowania, zawartą w postanowieniu sądu pierwszej instancji.

Dla uczynienia zadość wskazaniom Trybunału Konstytucyjnego wystarczające byłoby zatem wprowadzenie, po § 1 art. 426 k.p.k., w kolejnej jednostce redakcyjnej tego przepisu (§1a), regulacji przewidującej zaskarżalność opisanych wyżej postanowień w przedmiocie tymczasowego aresztowania, jako wyjątku od zasady niedopuszczalności wniesienia środka odwoławczego od orzeczenia sądu odwoławczego, wydanego na skutek odwołania, a więc od zasady ustanowionej w § 1.

Z powołaniem

z upoważnienia
Prokuratora Generalnego

Maciek Jamrogowicz
Pierwszy Zastępca Prokuratora Generalnego